

Prezenta se va publica pe SITE,

Președinte,

Judecător Mircea Aron

Minuta

întâlnirii membrilor Consiliului Superior al Magistraturii cu președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, reprezentanți ai curților de apel și ai parchetelor de pe lângă acestea, reprezentanți ai asociațiilor profesionale ale magistraților, precum și cu ministrul justiției

La data de 23 septembrie 2016, începând cu ora 11, a avut loc, în aula Institutului Național al Magistraturii, întâlnirea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii cu președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, reprezentanți ai curților de apel și ai parchetelor de pe lângă acestea, reprezentanți ai asociațiilor profesionale ale magistraților, precum și cu ministrul justiției, doamna Raluca Prună.

La întâlnire a participat și domnul Dragoș Nicolae Pîslaru, ministrul muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice.

În cadrul întâlnirii au fost discutate probleme semnalate în cuprinsul „Memorandumului pentru Justiție”, precum și unele aspecte semnalate de adunările generale ale instanțelor și parchetelor.

În esență, discuțiile purtate au vizat următoarele aspecte:

1) solicitarea adresată președintelui CSM de unele instanțe, pentru ca acesta să solicite Curții Constituționale să constate existența unui conflict juridic de natură constituțională între puterea executivă, pe de o parte, și puterea judecătorească, pe de altă parte;

Astfel, doamna judecător Dana Gîrbovan, președintele Uniunii Naționale a Judecătorilor din România, a învederat că criticile aduse hotărârilor judecătorești de către reprezentanții puterii executive sunt de natură să afecteze independența sistemului judiciar, în contextul în care hotărârea judecătorească este chintesența actului de justiție.

Doamna judecător Gabriela Baltag, președintele Asociației Magistraților din România, a susținut că, în condițiile în care există hotărâri judecătorești definitive care prevăd obligativitatea includerii în baza de calcul a salariului a indexărilor de 2%, 5% și 11%, nerezolvarea pe cale legislativă a acestei situații pentru întreg sistemul judiciar este de natură să creeze un conflict de natură constituțională.

Poziția ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice a fost în sensul că nu se pune problema respectării hotărârilor judecătorești, ci a intenției legislative a Guvernului, atunci când a legiferat prin O.U.G. nr. 20/2016, care nu a inclus nici un moment chestiunea indexărilor obținute prin hotărâri judecătorești; în acest sens, s-a făcut referire și la decizia dată de Înalta Curte de Casație și Justiție prin recurs în interesul legii. S-a arătat că nu se

pune problema legalității interpretării date de instanțe, ci a oportunității și solidarității sociale, perspectiva economică, aceea a existenței resurselor trebuind luată în considerare.

Domnul judecător Ionuț Militaru, reprezentant al Forumului Judecătorilor din România, a subliniat că, deși există principiul relativității efectelor hotărârii judecătorești, consecința directă a existenței unor astfel de hotărâri este aceea a necesității asigurării unei salarizări unitare pentru condiții de muncă similară. În acest sens, a fost sesizat Avocatul Poporului.

Nu este legală o interpretare conform căreia reprezintă o inechitate doar ceea ce consideră Guvernul. Nu poate fi scăpată din vedere interpretarea instanțelor asupra aceluiași aspect.

Domnul procuror Constantin Sima, președintele Asociației Procurorilor din România, a arătat că poziția publică a Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice a nemulțumit sistemul judiciar, în condițiile în care, așa cum se arată, nu se pune problema legalității interpretării pe care o dă sistemul de justiție.

Președintele UNJR a subliniat că nu poate fi creată o disoluție între lege și hotărâri judecătorești, pentru că instanțele sunt cele care spun dreptul. Este incorect ca Guvernul să nu-și asume greșeala de reglementare și să dea vina pe sistemul de justiție pentru că dorește aplicarea legii.

Domnul procuror Bogdan Gabor, membru al CSM, a arătat că demersurile numeroase pe problemele din Memorandum s-au lovit, în ultimii 4 ani, de inexistența unui răspuns din partea executivului.

Nu este firească referirea la inaplicabilitatea unei hotărâri judecătorești într-un stat de drept.

Trebuie să nu transformăm o chestiune de oportunitate într-o chestiune de legalitate.

Doamna procuror Lia Palade, membru al CSM, a învederat că trebuie identificate soluțiile pentru rezolvarea inechităților salariale din sistem.

Ministrul muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice a arătat că a avut loc prima întâlnire cu confederațiile sindicale referitoare la principiile salarizării unitare. Masa salarială în sistemul bugetar va crește cu 29,1%, în condițiile așezării într-o nouă grilă.

Președintele AMR a arătat că a participat în 25 mai 2016 la o întâlnire cu reprezentanții Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, unde s-a convenit asupra textului, reprezentanții Ministerului nefiind pregătiți sub aspectul estimării impactului bugetar.

Domnul judecător Alexandru Șerban, membru al CSM, învederează că inechitățile din sistemul judiciar nu derivă doar din hotărâri judecătorești, ci și din alte legi, de exemplu din modalitatea de aplicare de către Ministerul Justiției a Legii nr. 71/2015. Câtă vreme ordinele de salarizare sunt semnate de Ministrul Justiției, nu se poate susține că nu se știa de existența inechităților salariale.

Sunt și alte probleme în sistem, legate de salarizarea personalului auxiliar și conex, în cazul căruia Ministerul Justiției refuză să facă o interpretare unitară, în ideea că președinții curților de apel sunt ordonatori de credite.

Domnul judecător Mircea Aron, președintele CSM, a subliniat că legislația e incoerentă și generează inechități. Nu poate exista salarizare diferită la muncă egală.

Doamna judecător Cristina Tarcea, președintele ÎCCJ, a arătat că, într-adevăr, instanța supremă a dat o anumită interpretare legislației privind indexările salariale, în soluționarea unui recurs în interesul legii, însă decizia pronunțată cu această ocazie nu a avut ca efect anularea hotărârilor judecătorești date anterior.

În anul 2016 a expirat termenul de plată eșalonată a hotărârilor judecătorești, instituit prin OUG 71/2009, astfel că hotărârile judecătorești anterioare RIL-ului au devenit executorii, ceea ce va crea niște inechități flagrante. Problema trebuie rezolvată.

Domnul procuror Gheorghe Muscalu, membru al CSM, a subliniat că salarizarea trebuie să fie unitară.

Domnul judecător Norel Popescu, membru al CSM, a susținut că o hotărâre este și egală și morală și legală și echitabilă.

Din 1996 până acum s-au tăiat drepturi și nu s-a pus nimic în loc.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului s-a pronunțat în sensul că finanțarea sistemului judiciar, chiar în condiții de criză, nu poate fi legată de solidaritatea socială, pentru că acest fapt este de natură să afecteze independența justiției.

Doamna judecător Daniela Panioglu, membru al AMR, a arătat că este necesară respectarea hotărârilor judecătorești, nerespectarea acestora constituind infracțiune, potrivit Codului penal.

Ministrul Justiției a arătat că Legea 71/2015 a fost aplicată diferit de 3 ordonatori de credite din sistemul justiției, Curtea de Conturi transmițând MJ că ceilalți ordonatori s-ar putea să fi aplicat greșit dispozițiile legale. Adoptarea O.U.G. nr. 20/2016 a urmărit să dea un temei de aplicare unitară a legislației în materie salarială.

Domnul judecător Florin Dima, președintele Curții de Apel Târgu Mureș, a subliniat că problema inechităților salariale este veche. A arătat că ar trebui să existe un unic ordonator de credite, Consiliul Superior al Magistraturii, și o lege unică de salarizare pentru sistemul judiciar, nu pentru întreg sistemul bugetar.

Domnul judecător Horațius Dumbravă, membru al CSM, a arătat că sistemul judiciar are o rezonabilitate mare, dacă există dialog. Trebuie rezolvată problema salariilor și a pensiilor. Inechitățile legate de pensii trebuie rezolvate de Casele de Pensii.

Doamna judecător Nicoleta Țiņ, președintele Curții de Apel Brașov, a precizat că inechitățile salariale nu se referă doar la magistrați, ci și la celelalte categorii de personal din sistem. Curțile de apel s-au adresat Ministerului Justiției pentru a stabili nivelul de salarizare, în scopul de a se realiza o salarizare unitară la nivel național a personalului auxiliar și conex.

Ministrul Justiției a arătat că există diferențe salariale nejustificate și în cazul judecătorilor. De aceea s-a și întârziat în aplicarea O.U.G. nr. 43/2016.

Ministrul muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice a apreciat că soluția este legea salarizării unitare. Pe partea de 18%, în acest moment nu există soluția bugetară. Toate

aceste aspecte asumate în această discuție vor fi declarate și în spațiul public, în sensul că nu există o stare conflictuală și nici o punere în discuție a hotărârilor judecătorești.

Ministerul Justiției a învederat că nu se poate găsi o soluție pe durata acestei întâlniri, ea trebuie gândită, aprofundată, asumată de Guvern, altfel soluția gândită este neserioasă. În fond, problema salarizării este în competența Ministerului familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice și trebuie asumată de acesta.

Doamna judecător Denisa Livia Băldean, președintele Curții de Apel Cluj, a subliniat că trebuie adoptată o lege de salarizare separată pentru sistemul judiciar. Este necesar un sistem predictibil și unitar de salarizare, cu legi foarte bine făcute și valabile în timp, până acum legislația fiind incoerentă și nepredictibilă.

Domnul judecător Horațius Dumbravă a învederat că este de discutat soluția preluării bugetului de către ÎCCJ, dar și de către CSM, fiind de luat în calcul un organism administrativ complet independent, sub autoritatea președintelui CSM. Nici soluția preluării de către CSM nu este bună. Și îngrijorările ÎCCJ legate de rolul constituțional al acestei instanțe, de unificare a practicii judiciare și care nu include gestionarea bugetului, trebuie luate în calcul.

Ministrul justiției a ridicat problema punerii în practică a preluării bugetului, sens în care s-a pus întrebarea dacă este utilă prorogarea intrării în vigoare a dispozițiilor privind preluarea bugetului.

Domnul judecător Norel Popescu a arătat că este utilă soluția unui act normativ care presupune preluarea în 3 etape, cu termene: „până la data de ... să se promoveze inițiativa legislativă de modificare a următoarelor legi”; „până la data de ... să se realizeze asigurarea resurselor umane necesare”; „până la data de ... să se realizeze preluarea efectivă a bugetului”.

CONCLUZII: Ceea ce-și dorește sistemul este o salarizare separată și unitară. Guvernul va trebui să își asume problema inechităților salariale și să vină cu o soluție asumată. Este necesar un sistem predictibil și unitar de salarizare, cu legi foarte bine făcute și valabile în timp, până acum legislația fiind incoerentă și nepredictibilă. Ordonatorul de credite trebuie să fie unic pentru sistemul judiciar.

Trebuie făcuți pași concreți de preluare a bugetului de la Ministerul Justiției, inclusiv prin prevederea în lege a modalității de construcție a bugetului sistemului judiciar.

Este necesară adoptarea unui act normativ, dar nu de prorogare a dispoziției privind preluarea bugetului, ci un act normativ de asumare etapizată a trecerii bugetului la ÎCCJ, care să prevadă termene și soluții concrete (de exemplu, prin Memorandum).

ÎCCJ are îngrijorări reale referitoare la utilitatea pentru sistem a preluării bugetului instanțelor de către instanța supremă.

2) sesizarea unei instanțe, adresată CSM, pentru ca acesta să solicite Parlamentului să nu aprobe OUG nr. 43/2016 ori Guvernului să emită o ordonanță de urgență pentru înlăturarea inechităților salariale din sistemul justiției, inclusiv să țină cont de hotărârile judecătorești pronunțate în materie de drepturi salariale ale magistraților

CSM și asociațiile profesionale ale magistraților vor participa la ședințele comisiilor Parlamentului, în procedura de aprobare a celor două ordonanțe de urgență ale Guvernului privind salarizarea.

3) sesizarea unei instanțe, adresată CSM, pentru ca acesta să solicite Avocatului Poporului să inițieze controlul de constituționalitate asupra O.U.G. nr. 43/2016;

Chestiunea sesizării Avocatului Poporului urmează a fi analizată la nivelul CSM.

4) solicitarea unei instanțe, adresată CSM, referitoare la îmbunătățirea/inlăturarea programului STATIS privind eficiența activității instanțelor;

S-a apreciat că se impune menținerea aplicației, dar este necesară îmbunătățirea sa.

Domnul judecător Horațius Dumbravă a învederat că, prin folosirea aplicației în anul 2015, procentul de hotărâri neredactate a scăzut cu 30%.

În prezent, indicatorii de eficiență au scăzut la nivel de judecător.

5) solicitările din cuprinsul Memorandumului pentru justiție

Ministrul justiției a arătat că Ministerul Justiției va analiza conținutul Memorandumului și își va asuma acele aspecte care sunt valide și recurente.

În ce privește *infrastructura*, este necesară rigoare, vor trebui renovate doar acele sedii ale instanțelor cu privire la care există certitudinea că nu se vor desființa. De asemenea, va trebui să se aibă în vedere că este necesar ca sediile să fie adaptate ca dimensiune nevoilor reale ale instanțelor, nefiind acceptabil să se facă cheltuieli nejustificate.

Referitor la *camerele de consiliu*, s-a subliniat că în cele mai multe instanțe nu este posibilă amenajarea acestora. S-a luat în discuție necesitatea abrogării dispoziției, dar autorii Codului de procedură civilă susțin că ele fac parte din filozofia codului. În acest context, soluția ar fi să nu se proroge pur și simplu intrarea în vigoare, ci să se adopte un act normativ de aplicare etapizată, la instanțe pilot.

Președintele CSM a învederat că această instituție a transmis MJ care sunt standardele de implementare a dispozițiilor privind camerele de consiliu.

Domnul judecător Norel Popescu a observat că MJ a renunțat la un program comun de dezvoltare a infrastructurii cu CSM și Compania Națională de Investiții din 2014.

Ministrul justiției a arătat că a semnat memorandumuri cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice pentru renovarea sediilor unor instanțe, nu a renunțat la programul comun.

Domnul judecător Horațius Dumbravă a arătat că Memorandumul a fost modificat în 2016, urmând să se încheie protocoale. Soluția referitoare la camerele de consiliu este un program etapizat, controlat de intrare în vigoare.

În ceea ce privește O.U.G. nr. 43/2016, acesta este total incoerent și impredictibil. Această abordare generează posibilitatea ca orice Guvern pe viitor, invocând eventuale greșeli, să aleagă să nu respecte anumite hotărâri judecătorești, ceea ce este inacceptabil și generează conflictul dintre puterile statului.

UNJR, a propus amânarea discutării Memorandumului, pentru ca MJ să transmită CSM poziția sa cu privire la problemele din Memorandum.

**Președinte,
Judecător Mircea Aron**

A handwritten signature in blue ink, appearing to be the name 'Mircea Aron', written over the printed name.